

WILLIAM P. BLATTY

EXORCISTA

KAŽDÁ DUŠE PŘEDSTAVUJE BITEVNÍ POLE...

EXORCISTA

THE EXORCIST: 40th Anniversary Edition by William Peter Blatty
Copyright © 1971, 2011 by Wiliam Peter Blatty
By arrangement with the Proprietor. All rights reserved.

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Jakub Marx, 2023
Cover © Zhivko P. Petrov, 2023
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2023

ISBN 978-80-277-3999-8 (pdf)

EXORCISTA
WILLIAM P. BLATTY

PŘELOŽIL JAKUB MARX

FÖBÖS

Pro Julii

Když [Ježíš] vystoupil na břeh, vyšel proti němu jakýsi muž z toho města, který byl posedlý démony... Neboť ho [nečistý duch] velice často zachvacoval; tehdy ho poutali řetězy... ale on pouta vždy přerval... Ježíš se ho zeptal: „Jaké je tvé jméno?“ Odpověděl: „Legie.“

- LUKÁŠ 8,27-30

JAMES TORELLO: Pověsili jsme Jacksona na řeznickej hák. Byl tak těžkej, že ten hák vohnul. Visel tam tři dny, než zkapal.

FRANK BUCCIERI (híhňá se): Jackie, mělš toho chlápka vidět. Byl jak slon, a když do něj Jimmy vrazil elektrickej bodec na dobytek...

TORELLO (vzrušeně): Pěkně sebou na tom háku házel, Jackie. Chrstli jsme na něj vodu, aby bodec líp probíjel, a von křičel...

– ÚRYVEK Z ODPOSLECHU FBI – TELEFONICKÝ HOVOR COSA
NOSTRY, KTERÝ SOUUISEL S VRAŽDOU WILLIAMA JACKSONA

Pro některé věci, které komunisti udělali, žádné jiné vysvětlení neexistuje. Jako ten kněz, kterému do lebky zatloukli osm hřebů... A potom ten případ sedmi malých kluků a jejich učitele. Zrovna se modlili otčenáš, když tam vpadli vojáci. Jeden vytasil bajonet a uřízl učiteli jazyk. Jiný vzal jídelní hůlky a těm sedmi chlapcům je vrazil do uší. Jak má člověk k takovým případům přistupovat?

– DOKTOR TOM DOOLEY

Dachau
Osvětim
Buchenwald

PROLOG

Severní Irák...

Přestože starému muži v žáru slunce vyrašily na čele krůpěje potu, svíral v rukou sklenici horkého sladkého čaje, jako by si je chtěl zahřát. Nemohl se té předtuchy zbavit. Lepila se mu na záda jako studené mokré listí.

Vykopávky skončily. Celou sídlištní mohylu proseli vrstvou po vrstvě, veškerý obsah prozkoumali, označili štítkem a odeslali pryč – korálky a přívěsky, glyptiky, faly, hmoždíře z broušeného kamene s okrovými skvrnami a leštěné hrnce. Nic výjimečného. Asyrská toaletní skříňka ze slonoviny. A člověk. Lidské kosti. Křehké pozůstatky kosmického utrpení, jež jej kdysi přinutilo položit si otázku, jestli je hmota Lucifer, který se snaží vyškrábat zpátky ke svému Bohu. Avšak nyní to již chápal lépe. Vůně lékořice a tamaryšku přiměla muže upřít pohled na kopce porostlé mákem, na pláň rákosu a na hrbolatou, kamenitou cestu, která se jako šíp vrhala střemhlav vstříc dalekým hrůzám. Severozápadně ležel Mosul, východně Irbíl, jižně byl Bagdád a Kirkúk a ohnívá výheň Nabukadnesarova. Posunul si nohy zastrčené pod stolem, který stál před osamělou čajovnou u silnice, a zadíval se na skvrny od trávy na svých botách a khaki kalhotách.

Upil čaje. Vykopávky skončily a cosi jiného začínalo. Ale co? Oprášil tu myšlenku, jako by to byl nález právě vykopaný v jílu, avšak katalogizovat ji nemohl.

Z čajovny kdosi zasípal a k muži se přišoural seschlý majitel. Prach rozvířily jeho boty ruské výroby, které nosil jako pantofle, takže mu jejich zadní část sténala smáčknutá pod patami. Na stůl padl jeho tmavý stín.

„Kaman šáj, chavádža?“

Muž oděný v khaki zavrtěl hlavou a pohled při tom upíral na boty bez tkaniček obalené ztvrdlou vrstvou trosek bolesti žití. Materie kosmu, proběhlo mu hlavou. Hmota, a přece nakonec duch. Tento duch i Kurdovy boty pro něj představovaly jen různou podobu zásadnější hmoty – hmoty, která je prapůvodní a naprosto odlišná.

Stín se pohnul. Kurd stál a čekal jako dávný dluh. Starý muž v khaki vzhlédl k očím, jež byly zvlhlé a vybělené, jako by měl majitel čajovny duhovky potažené membránou vaječné skořápky. Zelený zákal. Dříve by tohoto bližního milovat nedokázal. Vytáhl peněženku a zapátral mezi jejími potrhanými, zmačkanými nájemníky po minci. Objevil několik dinárů, irácký řidičský průkaz a vybledlou kartičku s katolickým kalendářem, který byl dvanáct let starý. Na zadní straně stálo: KOLIK VĚNUJEME CHUDÝM, TOLIK SI ODNESEME PO SMRTI S SEBOU. Zaplatil za čaj a spropitné padesát filů nechal ležet na odřeném stole barvy smutku.

Šel k džípu. Zasunul klíček do zapalování a ticho rozčeřilo pronikavé cvaknutí. Na okamžik se zarazil a upřel zadumaný pohled do dáli, kde se rýsoval plochý pahorek města Irbíl, jež čnělo do výše a mihotalo se v horkém oparu jako ostrov plovoucí po nebi a jehož zchátralé střechy se vznášely v oblacích jako požehnání pomazané blátem a rozbité na padrtě.

Listí se mu k pokožce na zádech přimklo ještě pevněji.

Cosi vyčkávalo.

„Alláh mák, chavádža.“

Zkažené zuby. Kurd mu se širokým úsměvem mával na rozloučenou. Muž v khaki zašátral v hloubi svojí bytosti po troše vřelosti, a když ji našel, zamával a strojeně se usmál. Jakmile odvrátil pohled, úsměv mu povadl. Nastartoval a excentrickým obratem na malém prostoru se otočil do protisměru a zamířil k Mosulu. Kurd se za ním díval, zmatený z pocitu ztráty, kterým se jeho srdce naplnilo při pohledu za zrychlujícím džípem. Co to vlastně zmizelo? Co to jenom cítil v přítomnosti toho cizince? Jakousi jistotu, vybavoval si. Pocit bezpečí a hlubokého blaha, který se nyní vzdaloval spolu s uhánějícím džípem. Najednou si připadal podivně osamoceny.

Deset minut po šesté byl důkladný soupis u konce. Mosulský správce starožitností, Arab s povislými tvářemi, pečlivě zapisoval do účetní knihy na stole poslední položku. Na okamžik se zarazil, zvedl ke svému příteli pohled a namočil hrot pera do kalamáře. Muž v khaki vypadal ztracený v myšlenkách. Stál u stolu s rukama v kapsách a shlížel na jakýsi vyschlý, štítkem označený střípek minulosti. Správce ho chvíli zvědavě bez hnutí pozoroval. Pak se vrátil k položce rozepsané jistým, drobounkým a úhledným písmem, až si při pohledu na hodiny konečně oddechl a odložil pero. Vlak do Bagdádu odjíždí v osm. Savým papírem vysušil stránku a nabídl muži čaj.

Muž v khaki s pohledem stále upřeným na předmět na stole zavrtěl hlavou. Arab se na něj s matným pocitem znepokojení zadíval. Co to jen visí ve vzduchu? Něco rozhodně ano. Postavil se a přistoupil blíž. Potom Arab pocítil v zátylku slabé mravenčení, když se jeho přítel nakonec pohnul, uchopil amulet a zamyšleně ho potěžkal v dlani. Byl to zelený kamínek ve tvaru hlavy démona Pazuzu, který ztělesňuje jihozápadní vítr a vládne říši neduhů a chorob. Hlava byla propíchnutá. Člověk, jemuž amulet patřil, ho nosil jako štít.

„Zlé vyhánět zlým,“ šeptl správce. Malátně se ovíval francouzským vědeckým časopisem, který měl na obálce otisk od palce umazaného olivovým olejem.

Jeho přítel se ani nepohnul. Nepromluvil. Správce naklonil hlavu ke straně. „Něco se děje?“ zeptal se.

Žádná odpověď.

„Otče Merrine?“

Muž v khaki jako by jej stále neslyšel. Veškerou pozornost upíral k amuletu, svému poslednímu nálezu. Když ho po chvíli položil, zvedl k Arabovi tázavě zrak. Něco říkal?

„Ne, otče. To nic.“

Tiše se rozloučili.

U dveří správce stiskl starému muži ruku silněji než dříve.

„Mé srdce si přeje, abyste neodcházel.“

Tichá odezva jeho přítele zahrnovala zmínku o čaji, o čase a o čemsi, co je nutné vykonat.

„Ne, ne, ne, já myslel domů!“

Mužův zrak utkvěl na ždibečku vařené cizrny, který ulpěl v koutku Arabových úst, a přesto byl jeho pohled nepřítomný. „Domů,“ zopakoval.

To slovo mělo nádech konečnosti.

„Do Států,“ dodal arabský správce a okamžitě začal přemítat, proč to vlastně udělal.

Muž oděný v khaki se zahleděl do temnoty jeho obav. Milovat tohoto bližního pro něj nikdy nebylo těžké. „Sbohem,“ hlesl. Potom se rychle otočil a vstoupil do houstnoucího šera ulic. Vydal se na cestu domů, jejíž délka jako by nebyla stanovená.

„Tak zase za rok!“ zavolal za ním správce ze dveří. Muž v khaki se však neohlédl. Arab sledoval jeho zmenšující se postavu, když muž šikmo překračoval úzkou ulici a málem ho srazila rychle jedoucí drožka, v jejíž kabině seděla postarší tělnatá Arabka. Její tvář byla pouhým stínem za černým krajkovým závojem, který jí splýval přes obličej jako rubáš.

Správce hádal, že pospíchá na nějakou schůzku. Svého chvátajícího přítele brzy ztratil z očí.

Muž v khaki krácel vpřed, hnaný vnitřním puzením. Se-
třásl město ze zad a pronikl skrz předměstí až k řece Tigris,
kterou spěšnými kroky překročil, avšak poblíž rozvalin začal
zpomalovat, neboť jeho počínající tušení získávalo s každým
krokem pevnější, děsivější podobu.

Přesto to musel zjistit. Aby se mohl připravit.

Prkno přes kalný proud řeky Chosr pod jeho vahou zavr-
zalo. A pak už stál na pahorku, kde se kdysi blyštělo město
Ninive s patnácti branami, obávané doupe asyrských hord.
Nyní leželo rozvalené v krvavém prachu vlastního předurče-
ní. A přece tady byl, stále naplňoval ovzduší, ten Druhý, jenž
pustošil jeho sny.

Muž oděný v khaki procházel mezi rozvalinami. Chrám
boha Nabua. Chrám bohyně Ištar. Vnímá, jak se chvěje
vzduch. U Aššurbanipalova paláce se zastavil a zvedl zrak
k ohromné vápencové soše, která se tyčila *in situ*. Měla roz-
třepená křídla a místo nohou pařáty, vyčnívající pahýlovitý
penis cibulovitého tvaru a ústa doširoka roztažená v hrozi-
vém šklebu. Démon Pazuzu.

Muž v khaki náhle svěsil ramena.

Sklonil hlavu.

Nyní věděl.

Už to přichází.

Zadíval se do prachu na zrychlující stíny. Sluneční kotouč
začínal klesat za okraj světa a k muži dolehl tlumený štěkot
smeček zdivočelých psů, které se toulaly periferií města. Shr-
nul si dolů rukávy košile a zapnul si je. Zvedl se chladný vítr,
který vanul od jihozápadu.

Muž urychleně vyrazil směrem k Mosulu, na svůj vlak,
a srdce mu svíralo mrazivé přesvědčení, že se mu po stopě
brzy pustí odvěký nepřítel, jehož tvář nikdy nespátřil.

Jeho jméno ale znal.

ČÁST I

ZAČÁTEK

PRVNÍ KAPITOLA

Jako krátký záblesk vybuchujících sluncí odsouzených k zániku, který se matně obtiskne v očích slepce, minul začátek té hrůzy téměř bez povšimnutí, jelikož se na něj ve stínu následujících událostí v podstatě zapomnělo a snad si ho s ní ani nikdo nespojil. Bylo to těžké posoudit.

Pronajatý dům byl skličující. A těsný. Cihlová koloniální stavba pohlcená břechťanem ve washingtonské čtvrti Georgetown. Naproti přes ulici byl okraj areálu Georgetownské univerzity, zatímco strmý násep vzadu za domem se prudce svažoval k rušné ulici M a hned za ní tekla řeka Potomac. Bylo prvního dubna krátce po půlnoci a v domě vládlo ticho. Chris MacNeilová seděla opřená v posteli a procházela si text na zítřejší natáčení. Její dcera Regan spala v pokoji na konci chodby. V přízemním pokoji poblíž spižírny spali Willie s Karlem, pár středního věku sloužící v domácnosti. Přibližně v 0:25 Chris zvedla oči od scénáře a nechápavě svrátila čelo. Zasllechla jakési klepání. Znělo zvláštěně, tlumeně. Jako by z hloubky. Zvuky seskupené do rytmu. Mimozemský kód vytukávaný nebožtíkem.

Divný.

Na okamžik se do zvuků zaposlouchala a pak je pustila z hlavy. Klepání však nepřestávalo, takže se nemohla soustředit. Praštila scénářem o postel.

Kristepane, už mě to fakt štve!

Vstala a šla zjistit, co se děje.

Vyšla na chodbu a rozhlédla se. Zdálo se, že klepání vychází z Reganina pokoje.

Co tam vyvádí?

Jak se blížila chodbou, klepání postupně zesilovalo a zrychlovalo, a když otevřela dveře a vstoupila do pokoje, zničehonic ustalo.

Co se to krucinál děje?

Její rozkošná jedenáctiletá dcerka spala přitulená k velké plyšové pandě s vypoulenýma očima jménem Pookey, vybledlé po letech muchlání a mlaskavých, vřelých, vlhkých polibků.

Chris tiše přistoupila k posteli, naklonila se a zašeptala: „Rags? Jsi vzhůru?“

Dýchala pravidelně, ztěžka a zhluboka.

Chris se zběžně rozhlédla po místnosti. Proužky slabého, bledého světla dopadaly na Reganiny obrazy a sochy i na ostatní plyšáky.

Fajn, Rags. Máma zvedla zadek a je tady. No tak, ven s tím! Řekni „Apríl“!

Chris však dobře věděla, že Regan podobné hry nehraje, že je spíš plaché a bázlivé povahy. Tak kdo je tím vtípálkem? Napůl spící mysl, která vnucuje řád rachotivým zvukům v topných a vodovodních trubkách? Kdysi v horách v Bhútánu Chris několik hodin upřeně hleděla na buddhistického mnicha, který dřepěl na zemi a meditoval. Nakonec měla dojem, že ho vidí levitovat, ale když později tu příhodu někomu líčila, vždycky dodávala „možná“. A možná, pomyslela si, že i nyní si její mysl, ta neúnavná konstruktérka iluzí, ono klepání poněkud příkrášlila.

Nesmysl! Vždyť jsem to slyšela!

Najednou vrhla letmý pohled ke stropu.

Odtamtud to jde! Slyšela nepatrné škrabání.

Do háje, máme v podkroví krysy! Krysy!

Povzdechla si. *To je ono. Ty jejich dlouhé ocasy. Buch, buch!* Pocítila zvláštní úlevu. A potom si uvědomila, že jí je zima. V pokoji byl chlad.

Chris šla po špičkách zkontrolovat okno. Bylo zavřené. Poté se dotkla topení. Hřálo.

Co to má být?

Zmatená se vrátila k posteli a položila Regan ruku na tvář. Byla hladoucká jako myšlenka a lehce zpocená.

Asi jsem nemocná!

Chris se na dceru zahleděla, na její nosík natočený vzhůru a pihovatý obličej, a v náhlém návalu vřelosti se k ní sklonila a políbila ji na tvář. „Mám tě moc ráda,“ zašeptala. Potom se vrátila do své ložnice a zalezla se scénářem zpátky do postele.

Chris ještě chvíli studovala roli. Šlo o komediální muzikálové zpracování filmu *Pan Smith přichází*, kam přidali vedlejší dějovou linku pojednávající o vzpouře na univerzitě. Chris účinkovala v hlavní roli. Hrála přednášející psychologie, která je na straně rebelů. Tu postavu nesnášela. *Tohle je přílišerná scéna!* pomyslela si. *Úplná blbost!* Sice byla bez formálního vzdělání, ale žádný slogan si nikdy nespletla s pravdou a jako zvědavá sojka neúnavně klovala do prázdných slov, dokud neodhalila ryzí skutečnost, která v nich byla ukrytá. Pro to jí příčina vzpoury připadala zhora nesmyslná. *Cože? Proč? lámala si hlavu. Generační propast? To je kravina, vždyť mi je třicet dva. Je to prostě pitomost a hotovo, je to...!*

Klídek. Už jenom týden.

V Hollywoodu dokončili interiéry. Zbývalo natočit jen několik venkovních scén v areálu Georgetownské univerzity. Začínalo se zítra.

Padala jí víčka. Šla na ni ospalost. Otočila na prapodivně otrhanou stránku. To měl na svědomí Burke Dennings, její

britský režisér. Pokaždé když byl obzvlášť nervózní, roztřesenýma rukama utřhl z okraje stránky nejbližšího scénáře úzký proužek a pomalu, kousek po kousku ho rozžvýkal, až mu v ústech zbyla jen mokrá kulička.

Střelený Burke, řekla si v duchu Chris.

Zakryla rukou zívnutí a s láskou pohlédla na okraj scénáře. Stránky vypadaly jako ohryzané. Vzpomněla si na krysy. *Ty potvory ale mají cit pro rytmus*, pomyslela si. Zapsala si do paměti, že ráno musí nakázat Karlovi, aby na ně nastražil pasti.

Prsty povolily a scénář jí vyklouzl z rukou. Nechala ho spadnout. *Pitomost*, nadávala v duchu. *Je to pitomost*. Zašátrala rukou po vypínači. *Tak*. Povzdechla si a nějakou dobu bez hnutí ležela. Skoro už spala. A potom ze sebe lenivým pohybem skopla příkrývku.

Je horko! Hrozně horko, krucinál! Znovu si vybavila nepochopitelný chlad u Regan v pokoji a hlavou jí bleskla vzpomínka na natáčení filmu s Edwardem G. Robinsonem, legendární hvězdou gangsterských filmů čtyřicátých let. Tenkrát nechápala, proč se při každé scéně, kterou spolu točí, málem třese zimou, až si uvědomila, že ten mazaný starý veterán se vždycky postaví před její hlavní světlo. Na rtech se jí objevil rozpačitý úsměv, nepatrný jako mlžný opar lehce přichycený na okenních tabulkách. Chris usnula. A zdálo se jí o samotné ohromující podstatě smrti, o smrti, jako by to bylo cosi dosud neznámého. Když ono cosi zazvonilo, Chris zalapala po dechu, rozplynula se a zmizela v prázdnotě a při tom si pořád dokola opakovala: „Jednoho dne už nebudu, umřu, přestanu existovat na věky věků, ach jo, tati, nedovol to, ať to neděla jí, nedovol, aby ze mě zbyla věčná nicota...“ A Chris se rozpoštěla a rozpadala a do toho to zvonění, pořád něco zvoní –

Telefon!

Vyskočila a sáhla po telefonu, s tlukoucím srdcem a žaludkem na vodě. Její nitro bylo bez tíže a telefon vyzváněl.

Zvedla sluchátko. Byl to asistent režie.

„V šest buď v maskéřně, kotě.“

„Dobře.“

„Jak ti je?“

„Jako bych šla spát teprve před chvílí.“

Asistent režie se zasmál. „Tak zatím.“

„Jo, jo.“

Chris zavěsila. Chvíli seděla a bez hnutí přemýšlela o svém snu. O snu? Nebyla to spíš myšlenka v poločase probuzení? Ta děsivá průzračnost! Záblesk lebky. Nebytí. Nezvratnost. Nedokázala si to představit.

Bože, tak to přece není!

Zkroušeně sklopila hlavu.

Ale je.

Po špičkách došla do koupelny, oblékla si župan a pak svižnou, cupitavou chůzí sešla po starých schodech z borového dřeva do kuchyně, kde nad vším vynikalo prskání slaniny.

„Dobré ráno, paní MacNeilová!“

Šedivá, shrbená Willie s modrými váčky pod očima vy-mačkávala šťávu z pomerančů. Měla lehký přízvuk. Švýcarský, jako Karl. Utřela si ruce do papírové utěrky a vydala se ke sporáku.

„Já si tam skočím, Willie.“ Chris, vnímavá jako vždy, si totiž povšimla, jak znaveně hospodyně vypadá. Willie jen cosi zamručela a obrátila se zpátky ke dřezu, zatímco herečka si nalila kávu a posadila se do jídelního koutu, kde se při pohledu na svůj talíř láskyplně usmála, když na jeho bílém povrchu zpozorovala bílou růži s nádechem červené. *Regan Andílek*. Častokrát když Chris ráno pracovala, Regan tiše vyklouzla z postele, sešla do kuchyně a položila na matčin prázdný talíř květinu, načež se s očima plnýma ospalků tápavě odebrala zpátky do postele. A nyní Chris s lítostí potřásla hlavou, neboť si vzpomněla, že pro ni původně zvažovala jméno Goneril. *No ovšem. Jasná věc. Připravit se na*

nejhorší. Chris se při té vzpomínce pousmála. Dala si doušek kávy, a když znovu pohlédla na růži, její výraz nakrátko posmutněl a v zelených očích ve vyhublé tváři se objevil žal. Vybavila si jinou květinu. Její syn Jamie. Zemřel již před lety jako tříletý, když byla mladičká Chris neznámou sboristkou na Broadwayi.

Přísahala tenkrát, že už se nikdy nikomu neoddá tak jako Jamiemu a jeho otci, Howardu MacNeilovi. A zatímco se její sen o smrti měnil v páru stoupající z horké černé kávy, pozvedla zrak od růže i od svých myšlenek, jelikož před ní Willie postavila sklenici džusu.

Chris si vzpomněla na krysy.

„Kde je Karl?“

„Tady, paní!“

Mrštně jako kočka vklouzl dovnitř dveřmi poblíž spižírny. Rázný, a přece uctivý, tiskl si k bradě útržek papírového kapesníku v místě, kde se řízl při holení. „Ano?“ šeptl, když se náhle objevil u stolu, svalnatý a vysoký, s jiskrným pohledem, orlím nosem a holou hlavou.

„Karle, máme v podkroví krysy. Obstarej nějaké pasti.“

„Tam jsou krysy?“

„Teď jsem to říkala.“

„Ale v podkroví je čisto.“

„Fajn, tak asi máme *čistotné* krysy!“

„Žádné tam nejsou.“

„Karle, v noci jsem je slyšela.“

„Třeba to bylo potrubí,“ zkoušel další možnosti Karl, „nebo prkna.“

„Nebo krysy! Co kdyby ses se mnou přestal hádat a šel ty zatracené pasti koupit?“

„Ano! Jdu pro ně!“ odvětil Karl již na odchodu.

„Nemusíš *hned*, Karle! Obchody mají ještě zavřeno!“

„Mají zavřeno!“ volala za ním káravě Willie.

Jenže Karl už byl ten tam.

Chris s Willie si vyměnily pohledy a zavrtěly hlavou. Potom se Willie vrátila ke slanině. Chris upila kávy. *Je zvláštní. Podivín*, pomyslela si. Byl pracovitý, stejně jako Willie. Velmi loajální a diskrétní. A přece v ní vyvolával jakýsi těžko popsatelný neklid. Čím to jen je? Tím jemným nádechem aro-gance? Ne. Něčím jiným. Nedokázala to však přesně určit. On i Willie se jí starali o domácnost už skoro šest let, a Karl přesto zůstával skrytý za maskou – byl mluvícím, dýchajícím, nepřeloženým hieroglyfem, který se jí na nohou dlouhých jako chůdy stará o pochůzky. Za maskou se však tu a tam cosi poh-nulo a Chris zaslechla tikot jeho ústrojí – snad to bylo jeho svědomí. Ozval se skřípot vchodových dveří, které se otevře-ly a zase zavřely. „Mají zavřeno,“ zamumlala Willie.

Chris ukousla kousek slaniny a vrátila se do pokoje, kde si oblékla kostým tvořený svetrem a sukní. Při pohledu do zrcadla se vážně podívala na své krátké zrzavé vlasy, které vypadaly neustále rozčepýřené, a na malý, vydrhnutý obli-čej posetý pihami. Potom zašilhala, připitoměle se zaškle-bila a v duchu si řekla: *Nazdárek sousedko, ty malá fešan-do! Můžu si promluvit s tvým manžilkem? S milencem? Nebo s pasákem? Ale ne, tvůj pasák je v chudobinci? To je krutý!* Vy-plázla na sebe jazyk. Pak svěsila ramena. *Kristepane, to je ži-vot!* Uchopila svou krabici na paruky, odšourala se do příze-mí a vyšla na rušnou ulici lemovanou stromořadím.

Na okamžik zůstala stát před domem, aby se nadýchala čerstvého ranního vzduchu plného příslibů v tlumeném kaž-dodenním ruchu probouzejícího se života. Toužebně se za-dívala doprava na příkré staré kamenné schody, které hned vedle domu prudce klesaly hluboko dolů do ulice M, a o něco dál na starobylé cihlové rokokové věžičky a taškovou střechu ve středomořském stylu nad horním vchodem staré budovy Car Barn. *Pěkný. Pěkná čtvrť*, pomyslela si. *Co kdybych se tady usadila, do háje? Koupila ten dům a začala žít?* Zvon na věž-ních hodinách v kampusu Georgetownské univerzity začal

vyzvánět hlubokým, dunivým tónem. Melancholická ozvěna rozechvívala hladinu blátivě hnědé řeky a prosakovala až do hereččina znaveného srdce. Kráčela vstříc své práci, té otřesné šarádě a slaměné, groteskní imitaci prachu.

Prošla hlavní branou kampusu a její deprese ustoupila. Ještě více se pak zmírnila, když Chris pohlédla na řadu přívesů se šatnami, jež stály vyrovnané podél příjezdové cesty u jižní obvodové zdi. A v osm ráno při prvním záběru toho dne již byla téměř sama sebou, poněvadž se začala hádat kvůli scénáři.

„Hej, Burku! Můžeš mi říct, co je to za hovadinu?“

„Aha, takže scénář máš. Výborně!“ Režisér Burke Dennings, který byl štíhlé a drobné postavy a měl tik v levém oku plném nezbedného lesku, rozechvělými prsty s chirurgickou přesností odtrhl úzký proužek ze stránky jejího scénáře a uchechtl se: „Asi ti ho kousek zbaštím.“

Stáli na prostranství před hlavní administrativní budovou univerzity v hloučku komparzistů, herců a členů hlavního filmového štábu, kde na trávníku nahodile postávalo několik diváků zejména z jezuitské fakulty. Znuděný kameraman sáhl po magazínu *Daily Variety* a Dennings si útržek papíru strčil do úst a zahihňal se. Dech mu páchl prvním ranním ginem.

„Jo, jsem *strašně* rád, že se ti scénář dostal do rukou!“

Dennings, nevyzpytatelný padesátník křehkého vzezření, okouzloval svým výrazným britským přízvukem, který dodával jeho řeči takovou úsečnost a preciznost, že i ty nejobhroublejší výrazy vyzněly z jeho úst uhlazeně, a když pil, působil dojmem, že každou chvíli propukne v hurónský smích. Neustále jako by se musel úporně snažit, aby si zachoval chladnou hlavu.

„No tak, ven s tím, kotě. Co se děje? Co se ti nezdá?“

V dané scéně měl podle scénáře děkan smyšlené fakulty promluvit ke shromáždění studentstva, aby zabránil hrozící

protestní stávce. Chris poté měla vyběhnout po schodech na prostranství před budovou, vyrvat děkanovi z rukou megafon, ukázat na hlavní administrativní budovu a zakřičet: „Jdem ten barák srovnat se zemí!“

„To vůbec nedává smysl,“ řekla Chris.

„Je to naprosto jasný,“ mlžil Dennings.

„Opravdu? Tak mi to vysvětli, Burku-Turku. Proč by měli bourat budovu, krucinál? Proč jako? Jak to je podle tebe myšlené?“

„Ty se mi posmíváš?“

„Ne, jen se ptám ‚proč?‘.“

„Protože má chatrný základy, kotě!“

„Ten scénář?“

„Ne, ta budova!“

„Ale no tak, Burku, k ní se to vůbec nehodí. Její postava taková není. Tohle by neudělala.“

„Udělala.“

„Neudělala.“

„Mám předvolat autora? Myslím, že je v Paříži.“

„Schovává se tam?“

„Ne, prcá!“

Dennings ze sebe vyrazil to slovo s bezvadnou dikcí, a zatímco ten řízný zvuk stoupal vzhůru ke gotickým věžičkám, liščí očka se mu zaleskla ve tváři jako zlaté penízky. Chris mu v záchvatu smíchu padla kolem ramen. „Ach jo, Burku, ty jsi nemožný, sakra!“

„Je to tak.“ Pronesl to jako Caesar, který skromně potvrzuje zprávy o tom, že už třikrát odmítl korunu. „Můžeme pokračovat?“

Chris ho nevnímala. Mezitím totiž vrhla kradmý, rozpacitý pohled na jezuitu, čtyřicátníka, který stál v kordonu diváků, aby zjistila, zda ten neslušný výraz zaslechl. Měl tma-vý, ostře řezaný obličej. Jako oprýskaná tvář boxera. V jeho očích bylo cosi smutného, jakýsi žal, a přesto působily vřele

a povzbudivě, když se jejich pohledy setkaly a on s úsměvem pokýval hlavou. Slyšel to. Letmo se podíval na hodinky a odešel.

„Povídám, můžeme pokračovat?“

Chris se roztržitě otočila. „Jasně, Burku, jdeme na to.“

„Chvála Bohu.“

„Ne, počkej!“

„Prokristapána!“

Postěžovala si na zakončení scény. Měla pocit, že vrcholí její replikou, a nikoli tím, když bezprostředně poté vběhne do dveří budovy.

„Nic to tomu nepřináší,“ řekla Chris. „Je to blbost.“

„Sice máš pravdu, kotě,“ souhlasil upřímně Burke, „jenže střihač vyžaduje, abychom to tak natočili a hotovo. Chápeš?“

„Nechápu.“

„Ne, ovšemže ne, zlato, protože máš naprostou pravdu. Je to pitomý. A jelikož navazující scéna –“ Dennings se zahihňal „– jelikož začíná tím, jak Jed přijde dveřma na scénu, střihač je přesvědčenější, že když předcházející scéna skončí naopak tím, jak ty těma dveřma odejdeš, nominace ho nemine.“

„Děláš si srandu?“

„Já s tebou souhlasím, miláčku. Je to dočista pojebaná zhovadilost! Ale teď se jde točit, a věř mi, že to z finální verze vystřihnu. Bude to výborná sváča.“

Chris se zasmála a souhlasila. Burke pohlédl na střihače, o němž se vědělo, že je náladový domýšlivec a vyžívá se ve zbytečných hádkách. Právě mluvil do práce kameramanovi. Režisér si s úlevou oddechl.

Zatímco se rozehrívala světla, Chris čekala na trávníku pod schody a sledovala, jak Dennings vychrlil na jakéhosi ubohého kulisáka několik nadávek a potom se rozzářil zjevným uspokojením. Vypadalo to, že si svou výstřednost vyčutnává. Přesto se však mohlo stát, jak Chris dobře věděla, že se během svého popíjení v určitém okamžiku zničehonic

rozzuří, a když k tomu dojde ve tři čtyři ráno, je pravděpodobné, že začne volat různým vlivným lidem a z nějakého malicherného popudu je bude jízlivě napadat. Chris si vybrala ředitele studia, který se prý Denningse dotkl tím, že ho během projekce v dobrém upozornil na roztržené manžety u košile, což Denningse přimělo, aby ředitele vzbudil kolem třetí ráno a nazval ho „pojebaným buranem“, jehož otec, zakladatel studia, byl „určitě psychotik!“ a při natáčení *Čaroděje ze země Oz* „v jednom kuse osahával Judy Garlandovou“. Následujícího dne Dennings předstíral ztrátu paměti a teteřil se potěšením, když ti, které urazil, někomu podrobně líčili, co vyvedl. Pokud se mu to však hodilo, věci si pamatoval. Chris se usmála a zavrtěla hlavou při vzpomínce na to, jak v bezhlavém, ginem vyvolaném vzteku zdevastoval své kanceláře ve studiu, a když mu později studiový vedoucí výroby předložil účet rozepsaný na jednotlivé položky a polaroidové fotografie té zkázy, povýšeně je zavrhl jakožto „zcela zřejmý podvrh“, neboť „způsobená škoda byla mnohem, ale mnohem větší!“ Chris nepovažovala Denningse za alkoholika, nebo dokonce za beznadějně problémového pijáka. Podle ní spíš pil a choval se ostudně, jelikož se to od něj čekalo. Snažil se jen dostat svojí pověsti.

No dobře, řekla si v duchu. *Asi je to jistý druh nesmrtelnosti.*

Ohlédla se přes rameno za jezuitou, který se předtím při Burkově sprostém výlevu usmál. Muž kráčel v dálce se zkoroučeně svěšenou hlavou. Osamělý černý mrak, který hledá déšť. Nikdy neměla kněze ráda. Byli si tak jistí sami sebou. Tak suverénní. Ovšem tenhle...

„Seš připravená, Chris?“

„Ano.“

„Tak fajn, prosím o naprostý ticho!“ zvolal asistent režie.

„Kamera,“ nařídil Burke.

„Kamera jede!“

„Plná rychlost!“

„A akce!“

Chris za jáсотu komparzistů vyběhla po schodech, zatímco Dennings ji pozoroval a uvažoval, co se jí honí hlavou. Vzdala hádku příliš brzy. Dennings se významně zadíval na hlasového lektora, který k němu ihned poslušně přistoupil a nabídl mu svůj otevřený scénář, jako když stárnoucí mini-stant podává při mši knězi misál.

Během natáčení jim s přestávkami svítilo slunce jen krátce a ve čtyři hodiny již byla obloha tmavá, neboť ji hustě pokrývala převalující se mračna.

„Burku, ztrácíme světlo,“ podotkl s obavami asistent režie.

„Jo, na celém zkurveném světě zhasínaj.“

Asistent režie na Denningsův pokyn pro dnešek rozpustil štáb. Chris se s pocitem veliké únavy a pohledem upřeným na chodník vydala k domovu. Na rohu Šestatřicáté a ulice O se zastavila a dala autogram postaršímu italskému prodáváči, který na ni zavolal ze dveří svého obchodu. Ke svému podpisu na hnědý papírový sáček připojila slova „ze srdce vše nejlepší“. Když čekala v ulici N, až projede auto, aby mohla přejít silnici, pohlédla přes ulici ke katolickému kostelu. Kostel čehosi svatého. Spravovali ho jezuité. Někde slyšela, že se v něm John F. Kennedy oženil s Jackie a chodil tam na bohoslužby. Zkusila si to představit: John F. Kennedy obklopený votivními svíčkami a pobožnými, vrásčitými ženami. John F. Kennedy se skloněnou hlavou při modlitbě. *Věřím... ve zmírnění napětí mezi Amerikou a Ruskem. Věřím, věřím... v Apollo IV. A do toho chrastí růžence. Věřím ve vzkříšení a věčný život – To je ono. V tom to je. V tom je ten figl.*

Chris sledovala dodávku pivovaru Gunther, která kolem ní rachotila po dlážděné ulici a při tom vydávala zvuk plný třepotavých, hřejivých, tekutých příslibů.

Přešla silnici, a když cestou po ulici O mýjela posluchárnu základní školy Nejsvětější Trojice, předebral ji kněz s rukama

zastrčenýma v kapsách nylonové větrovky. Byl mladý a velmi nervózní. Potřeboval by oholit. Kousek před ní zahrnul doprava na pozemek, který se rozevíral do dvorku za kostelem.

Chris se zastavila a zvědavě kněze pozorovala. Měl namířeno do bílého hrázděného domku. Se skřípotem se otevřely staré sítové dveře a za nimi se objevil jiný kněz. Stroze kývl na mladého muže a se sklopenýma očima spěšně vykročil ke dveřím vedoucím do kostela. Pak se dveře domku zevnitř znovu otevřely. Další kněz. Vypadal jako... *Vždyť to je on! Ten kněz, co se usmál, když Burke řekl „prcá“!* Akorát že teď se tvářil vážně. Nového příchozího tiše pozdravil a položil mu ruku na rameno. Bylo to vlídné, svým způsobem rodičovské gesto. Odvedl ho dovnitř a sítové dveře se za nimi s táhlým, slabým zavržením zavřely.

Chris upřeně pohlédla k zemi. Byla v rozpacích. *Co se má v podobných situacích dělat?* Uvažovala, zda jezuité chodí ke zpovědi.

Slabě zarachotil hrom. Chris pohlédla k nebi. Bude pršet? ... vzkříšení a věčný život...

Jo. Určitě. Příští úterý. V dálce zazářil blesk. *Nevolej nám, kámo, my ti zavoláme.*

Povytáhla si límec kabátu a pomalu pokračovala v cestě. Doufala, že přijde pořádný liják.

Chvilí nato už byla doma. Zamířila rovnou do koupelny. Potom šla do kuchyně.

„Čau Chris, jak to šlo?“

U stolu seděla pohledná světlavlasá dvacátnice. Sharon Spencerová. Plná energie. Z Oregonu. Poslední tři roky pracovala pro Chris jako osobní asistentka a jako Reganina domácí učitelka.

„Ále, stejná pakárna jako vždycky.“ Chris se přiloudala ke stolu a začala se probírat poštou. „Něco zajímavého?“

„Chtěla bys příští týden povečeřet v Bílém domě?“

„Ani nevím. Co bys ráda ty?“

„Nacpat se sladkým, až mi bude zle.“

„Kde je Rags?“

„Dole v herně.“

„Co dělá?“

„Sošku. Myslím, že ptáčka. Pro tebe.“

„Jo, toho potřebuju,“ zamumlala Chris. Přistoupila ke spóráku a nalila si šálek horké kávy. „S tou večeří to byl vtip?“ zeptala se.

„Jasně že ne,“ odpověděla Sharon. „Je ve čtvrtek.“

„Nějaká větší sešlost?“

„Ne, pokud vím, má přijít jen pět šest lidí.“

„Perfektní!“

Chris měla radost, ale nijak zvlášť ji to nepřekvapilo. Vždyť o její společnost se ucházeli taxikáři, básníci, profesoři i králové. Co na ní měli tak rádi? Život?

Chris se posadila ke stolu. „Jak šlo učení?“

Sharon si zapálila cigaretu a zamračila se. „Zase jí nešla matika.“

„Fakt? To je zvláštní.“

„Jo, já vím, je to její oblíbený předmět.“

„Když tahle ‚nová matematika‘ ... Kristepane, já bych si ani nedokázala rozměnit drobné na autobus, kdyby –“

„Čau mami!“

Ze dveří jí běžela vstříc její mladičká dcerka s rozpřaženými tenkými pažemi. Měla zrzavé copánky a jemný, rozzářený obličej posetý pihami.

„Čau rošťando!“ Chris ji radostně sevřela v pevném objetí a na růžovou tvář jí vtiskla mlaskavou vroucí pusou. Nedokázala ten příval lásky potlačit. „*Mmm-mmm-mmm!*“ Další polibky. Pak od sebe Regan lehce odtáhla a dychtivě zapátrala v jejím obličejí. „Tak cos dneska dělala? Něco zajímavého?“

„Různé věci.“

„Jaké věci? A dařilo se ti? Hm?“

„Počkej, musím si vzpomenout.“ Opírala se svými koleny o matčina a lehce se pohupovala dozadu a dopředu. „Samozřejmě jsem se učila.“

„Hm, aha.“

„A malovala jsem.“

„Cos malovala?“

„Kytky, určitě víš které. Sedmikrásky, myslím. Ale jen ty růžové. A pak – jo, už vím! Ten *kůň!*“ Znenadání celá zářila nadšením, oči se jí rozšířily. „Byli jsme u jednoho pána s koněm, víš? Dole u řeky. Procházely jsme se a najednou se objevil kůň. Byl *nádherný!* Škoda, žes ho neviděla, mami! A ten pán mi dovolil, abych se na něj posadila. *Fakt!* Seděla jsem na něm snad minutu!“

Chris se skrytým pobavením zamrkala na Sharon. „To bylo on?“ zeptala se a pozvedla obočí. Když se Chris nastěhovala kvůli natáčení do Washingtonu, blondatá asistentka, která nyní v podstatě patřila do rodiny, obývala v tomto domě velkou ložnici v patře – do té doby, než potkala u nedalekých stájí „koňáka“. Tehdy Chris usoudila, že Sharon potřebuje svůj vlastní prostor, a přestěhovala ji do apartmá v drahém hotelu s tím, že jí v každém případě bude platit účty.

„Ano, byl,“ odvětila Sharon s úsměvem.

„Byl to *šedák!*“ dodala Regan. „Nepořídíme si koně, mami? Šlo by to?“

„Uvidíme, drahoušku.“

„Kdy si ho budu moct pořídit?“

„Uvidíme. Kde máš toho ptáčka, cos vyráběla?“

Regan se zprvu zatvářila zaraženě, ale potom se obrátila k Sharon s úšklebkem, který odhalil jak rovnátka v ústech, tak její stydlivé výčitky. „Tys jí to řekla!“ pronesla a otočila se k matce. „Mělo to být překvapení,“ pronesla s chichotem.

„Chceš říct...?“

„Je to ten s dlouhým srandovným nosem, jak jsi chtěla!“

„Jsi moc hodná, Rags! Můžu ho vidět?“

„Ne, ještě ho musím nabarvit. Kdy bude večere, mami?“

„Máš hlad?“

„Jako vlk!“

„Božíčku, vždyť ještě není ani pět. Kdy jste obědvaly?“ zeptala se Chris Sharon.

„Kolem dvanácté,“ odpověděla Sharon.

„V kolik se vrací Willie s Karlem?“

Chris jim na odpoledne dala volno.

„Myslím, že v sedm,“ řekla Sharon.

„Mami, nezajdeme si do restaurace? Do Hot Shoppu?“ žadonila Regan. „Šlo by to?“

Chris zvedla dcerce ruku a s láskyplným úsměvem ji políbila. Potom odvětila: „Utíkej se nahoru převléct a vyrazíme.“

„Já tě zbožňuju!“

Regan vyběhla z místnosti.

„Vem si ty nové šaty, zlatíčko!“ zavolala za ní Chris.

„Jak by se ti líbilo, kdyby ti bylo zase jedenáct?“ zauvažovala Sharon.

„Ani nevím.“

Chris sáhla po dopisech a začala si prohlížet načmárané projevy obdivu. „S mozkiem, co mám teď? Se všema vzpomínkami?“

„Jasně.“

„Nikdy.“

„Zamysli se nad tím.“

Chris položila dopisy a zvedla scénář s průvodním listem od jejího agenta Edwarda Jarrise, který byl pečlivě připnutý k titulní stránce. „Snad jsem jim říkala, ať mi nějakou dobu scénáře neposílají.“

„Tenhle by sis měla přečíst,“ řekla Sharon.

„Fakt, jo?“

„Jo, já ho četla dopoledne.“

„Povedl se?“

„Řekla bych, že je výborný.“

„Budu hrát jeptišku, která přijde na to, že je lesba, že jo?“

„Ne, ty tam nebudeš hrát.“

„Sakra, koukám, že ty filmy jsou čím dál lepší! O čem to krucinál mluvíš, Sharon? A co se tak culíš?“

„Chtějí, abys ho režírovala,“ vydechla Sharon zdrženlivě svá slova spolu s cigaretovým dýmem.

„Cože?“

„Přečti si ten dopis.“

„Panebože, Sharon, to si děláš srandu!“

Chris se vrhla na dopis a lačně začala hltat úryvky textu: „... nový scénář... triptych... studio si přeje sira Stephena Moorea... přijme roli pod podmínkou, že –“

„Budu režírovat část, kde hraje!“

Chris roztáhla paže a vydala chraptivý, pronikavý výkřik radosti. Potom si oběma rukama přitiskla dopis k hrudi. „Ach, Steve, můj anděli, tys nezapomněl!“ Při natáčení v Africe se děli opilí na skládacích židličkách a pozorovali rumělkový a zlatavý konec dne.

„Celá tahle branže je k ničemu! Aspoň pro herce je pěkně na hovno, Steve!“

„Mě to teda baví.“

„Je to na hovno! Nevíš snad, co jediný z naší branže dává smysl? Režirování. Jako režisér můžeš vytvořit něco, co je fakt tvoje. Tím myslím něco, co přežije!“

„Tak se do toho pusť, zlato! Jdi do toho!“

„Já to zkoušela, Steve. Zkoušela jsem to, jenže o mě nemá zájem.“

„Proč ne?“

„Ale no tak, vždyť víš proč. Podle nich na to nemám.“

„Podle mě jo.“

Ten hřejivý úsměv. Hřejivá vzpomínka. Drahý Steve...

„Mami, nemůžu ty šaty najít!“ volala Regan z podesty.

„Jsou v šatníku!“ odpověděla jí Chris.

„Tam jsem koukala!“

„Hned jsem nahoře!“ zavolala Chris. Začala listovat scénářem, ale pak se zarazila a s povadlým výrazem zamumlala: „Určitě je to sračka.“

„Ale není, Chris! Ne! Podle mě je fakt dobrý!“

„Jenže podle tebe měli v *Psychu* použít předtočený smích.“

„Mami?“

„Už jdu!“

„Máš rande, Sharon?“

„Jo.“

Chris kývla směrem k poště. „Tak jdi. Na tyhle blbosti můžeme mrknout ráno.“

Sharon vstala.

„Ale ne, počkej,“ změnila názor Chris. „Promiň, jeden dopis potřebuju poslat do večera.“

„Tak fajn.“ Sharon sáhla po poznámkovém bloku.

Ozvalo se netrpělivé zakvílení: „Matkooo!“

Chris vydechla, vstala a řekla: „Za minutku jsem zpátky.“ Poté však zaváhala, když si všimla, jak se Sharon dívá na hodinky. „Co je?“ zeptala se jí.

„Jejda, Chris, já musím jít meditovat.“

Chris na ni vrhla zkoumavý, něžně rozhořčený pohled. Během posledních šesti měsíců pozorovala, jak se její asistentka proměňuje v „hledáčku klidu“. Začalo to v Los Angeles autohypnózou, kterou později vystřídaly buddhistické mantry. Několik posledních týdnů, kdy Sharon bydlela v pokoji v patře, čpěl dům vonnými tyčinkami a ve zcela nepravděpodobných a nevhodných hodinách se ozývalo jednotvárné mumlání fráze „*nam-mjóhó-rengé-kjó*“ („Stačí, když to budeš pořád dokola prozpěvovat, Chris, nic víc, a splní se ti přání, splní se ti všechno, co chceš...“) – zpravidla v době, kdy se Chris učila své repliky. „Můžeš si zapnout televizi,“ navrhla Sharon velkoryse své zaměstnavatelce při jedné podobné příležitosti. „To je v pořádku. Já dokážu odříkávat mantry v *jakémkoli* hluku.“

Teď se věnovala transcendentální meditaci.

„Vážně si myslíš, že ti to v něčem prospěje, Sharon?“

„Dodává mi to vnitřní klid,“ odpověděla.

„Dobře,“ pronesla monotónně Chris. Pak se otočila a na odchodu si zabroukala: „*Nam-mjóhó-rengé-kjó.*“

„Pokračuj s tím tak patnáct dvacet minut,“ zavolala na ni Sharon. „Tobě to třeba bude fungovat.“

Chris se zastavila, aby zvážila, jak ji poslat do patřičných mezí. Potom to však vzdala, vyšla po schodech do Reganina pokoje a vydala se přímo k šatníku. Regan stála uprostřed místnosti a zírala ke stropu.

„Co se děje?“ zeptala se Chris dcery, když se sháněla ve skříni po šatech. Byly bleděmodré, bavlněné. Koupila je před týdnem a vzpomínala si, že je do šatníku věšela.

„Divné zvuky,“ odvětila Regan.

„Já vím. Máme kamarády.“

Regan na ni pohlédla. „Co?“

„Veverky, zlatíčko. Máme na půdě veverky.“ Její dcera se krys štitila a měla z nich hrůzu. I z myší byla nesvá.

Pátrání po šatech bylo bezvýsledné.

„Vidíš, mami, nejsou tam.“

„Máš pravdu. Třeba je Willie odnesla se špinavým prádlem.“

„Jsou fuč.“

„Tak si vezmi ty tmavomodré. Jsou hezké.“

Po odpoledním promítání filmu *Rekrut Willie Winkie* se Shirley Temple v artovém kině v Georgetownu přejely přes Keyův most do Rosslynu ve Virginii, kde si zašly do restaurace Hot Shoppe. Chris si dala salát a Regan polévku, dvě kváskové housky, smažené kuře, jahodový koktejl a borůvkový koláč s čokoládovou zmrzlinou. *Kam to jenom cpe?* divila se Chris. *Do zápěstí?* Vždyť to dítě je útlé jako prchavá naděje.

Chris si u kávy zapálila cigaretu a vyhlédla z okna na věžičky Georgetownské univerzity. Potom svůj zadumaný,

rozmrzelý pohled sklopila ke zdánlivě poklidné hladině řeky Potomac, která ani v nejmenším nedávala znát, jak nebezpečně rychlé a mocné proudy se valí v jejích hlubinách. Chris si poposedla. V měkkém a tlumeném podvečerním světle ji ta řeka, jež působila nanejvýš pokojným a nehybným dojmem, náhle udeřila do očí jako cosi, co má své vlastní plány.

A co vyčkává.

„Večeře byla skvělá, mami.“

Chris se otočila na Regan, která se právě šťastně usmívala, a krátce zalapala po dechu, jako už mnohokrát, neboť opět pocítila tu mírně svíravou, nezvanou bolest, kterou občas zažívala, když v obličeji své dcery znenadání spatřila Howardovu podobu. Může za to úhel, pod jakým na ni dopadá světlo, říkala si vždycky. Pohled jí zabloudil na Reganin talíř.

„Koláč nebudeš?“

Regan sklopila zrak. „Mami, já jsem předtím měla nějaký sladkosti.“

Chris zamáčkla cigaretu a usmála se.

„Tak šup, Rags, pojedeme domů.“

Vrátily se před sedmou. Willie s Karlem už byli zpět. Regan vyrazila do herny v suterénu, protože se nemohla dočkat, až dodělá sošku pro mámu. Chris zamířila do kuchyně pro scénář. Zastihla tam Willie, která vařila nahrubo umletou kávu v nezakrytém rendlíku. Vypadala podrážděně a mrzutě.

„Ahoj Willie, jak jste se měli? Užili jste si to?“

„Ani se neptejte.“ Willie přihodila do bublajícího rendlíku vaječnou skořápkou a špetku soli. Pak jí vykládala, že šli do kina, a zatímco ona chtěla vidět Beatles, Karl trval na artovém filmu o Mozartovi. „Příšerné,“ prohlásila Willie s potlačovaným vztekem a stáhla plamen. „Ten idiot!“

„To mě mrzí.“ Chris si zastrčila scénář do podpaží. „Poslyš, Willie, nevíš, kde jsou šaty, které jsem minulý týden kupovala Rags? Modré, bavlněné?“

„Ano, dneska ráno jsem je viděla v jejím šatníku.“

„A kam jsi je dala?“

„Jsou tam.“

„Nedala jsi je omylem do špinavého prádla?“

„Jsou tam.“

„Ve špinavém prádle?“

„V šatníku.“

„Ne, nejsou. Dívala jsem se.“

Willie se chystala promluvit, ale náhle sevřela rty a zamračila se. Do místnosti vešel Karl.

„Dobrý večer, paní.“

Šel si ke dřezu natočit sklenici vody.

„Nastražil jsi pasti?“ zeptala se Chris.

„Krysy tam nejsou.“

„Tak *nastražil* jsi je?“

„Zajisté, ale v podkroví je čisto.“

„Pověz, Karle, jaký byl film?“

„Strhující,“ odpověděl. Tón jeho hlasu byl nekompromisně bezvýrazný a korespondoval s jeho výrazem.

Chris si začala broukat známou píseň od Beatles a vykročila z kuchyně, ale znenadání se obrátila.

Ještě jeden pokus!

„Nebyl problém ty pasti sehnat, Karle?“

Karl, otočený zády k ní, odvětil: „Ne, paní. Žádný problém.“

„V šest ráno?“

„Koupil jsem je v obchodě s celonočním provozem.“

Chris se jemně plácla rukou do čela a na okamžik upřela pohled na Karlova záda. Potom se otočila a cestou z kuchyně tiše zamručela: „Do hajzlu!“

Když si Chris po dlouhé, rozkošnické koupeli šla do ložnice pro župan, objevila v šatníku Reganiny ztracené šaty. Ležely zmačkané na hromádce na dně skříně.

Chris je zvedla. Pořád na nich byla visačka.

Co tady dělají?

Chris zavzpomínala, až si vybavila, že toho dne si kromě nich pořídila i dva nebo tři kousky pro sebe.

Asi jsem je sem dala všechny najednou, usoudila.

Odesla šaty do Reganina pokoje a pověsila je na ramínko, které navlékla na věšák v šatníku. S rukama v bok zhodnotila garderobu své dcery. *Paráda. Parádní modely. Jo, Rags, tohohle si hleď, ne táty, co nenapíše ani nezavolá.*

Když se Chris odvrátila od šatní skříně, narazila si palec o spodek komody. *Ježíši, to bolí!* Zvedla nohu, aby si jej promasírovala, a při tom si všimla, že komoda je snad o metr jinde, než má být.

Není divu, že jsem do ní vrazila. Willie určitě vysávala.

Se scénářem od agenta sešla dolů do pracovny.

Na rozdíl od prostorného obývacího pokoje s velkými arkýřovými okny a výhledem na Keyův most klenoucí se přes řeku Potomac k virginskému břehu vyvolávala pracovna spíše sevřený dojem místa, kde si majetní strýčci šuškaří své tajnosti. Byl v ní vyvýšený cihlový krb, obložený z třešňového dřeva a překřížené masivní trámy, které vypadaly jako vytesané z pradávného padacího mostu. Současnost tu prozrazoval jen moderně vyhlížející bar se semišovými a chromovanými židlemi a pestrobarevné polštáře Marimekko na měkoučké pohovce, kam se Chris se scénářem v rukou pohodlně natáhla. Mezi stránkami byl zastrčený dopis od agenta. Chris ho vytáhla a znovu si jej přečetla. *Víra, naděje a milosrdenství* – film o třech odlišných částech, každá s jiným obsazením a jiným režisérem. Ona má režirovat „Naději“. Název se jí líbil. *Možná trochu nevýrazný*, pomyslela si, *ale rafinovaný. Beztak ho nakonec změní na „Ostře sledované ctnosti“.*

Ozval se domovní zvonek. Burke Dennings. Coby osamělý muž se za Chris často stavoval. Chris se smutně pousmála a zavrtěla hlavou, když zaslechla, jak režisér chraplavě nadává Karlovi, kterého zjevně nemůže vystát, a tak ho v jednom kuse popichuje.

„No nazdar, kde mám drink?“ dožadoval se dopáleně poté, co vešel do místnosti a s odvráceným pohledem a rukama zastrčenýma v kapsách pomačkaného pršipláště přistoupil k baru.

S těkavým pohledem a podrážděným, neurčitě zklamáním výrazem se posadil na barovou stoličku.

„Zase na lovu?“ zeptala se Chris.

„Co tím ksakru myslíš?“ odfrkl Dennings.

„Máš zas ten svůj pohled.“ Už to zažila, když spolu pracovali na filmu v Lausanne. První noc se ubytovali v ospalém hotelu s výhledem na Ženevské jezero a Chris nemohla usnout. Chvilí po páté hodině ráno vyskočila z postele a rozhodla se, že se obleče a vydá se dolů do vstupní haly dát si kafe nebo najít společnost. Když čekala na chodbě na výtahu, při pohledu z okna spatřila režiséra, který toporně kráčel po břehu jezera a ruce měl hluboko v kapsách pláště, aby si je ochránil před únorovým mrazivým chladem. V momentě, kdy sestoupila do haly, právě vcházel do hotelu. „Nikde žádná šlapka!“ vyštěkl rozhořčeně, ve spěchu prošel kolem Chris, aniž se na ni podíval, načež vlezl do výtahu a odsvištěl vzhůru do svého podlaží, vstříc svému pokoji a posteli. Když se před ním Chris o té příhodě později škádlivě zmínila, režisér se rozzuřil a obvinil ji, že rozhlašuje „nestydatý bludy“, kterým lidé „uvěří určitě jen proto, že seš filmová hvězda!“. Prohlásil také, že se „prostě úplně zbláznila“, avšak poté, aby ji uchlácholil, smířlivě podotkl, že přece jen „mohla“ někoho potkat a splést si ho s ním. „Vyloučit to nemůžu,“ připustil ledabyle. „Moje praprababička náhodou byla Švýcarka.“

Chris se přesunula za bar a incident mu připomněla.

„Jo, *tenhle* tvůj pohled myslím, Burku. Kolik ginů s tonikem už jsi měl?“

„Ale no tak, neblbni!“ obořil se na ni Dennings. „Abys věděla, celej večer jsem proseděl nad čajem, nad zatraceným čajem na fakultě!“